

фінансових знань щодо основних тенденцій, котрі мають місце на фінансовому ринку України. Відтак можемо стверджувати, що фінансова грамотність, безумовно, розширює вибір стратегій фінансової поведінки, підвищує можливості як отримання доходу, так і досягнення особистої фінансової стабільності та незалежності.

З огляду на вищезазначене, доводиться визнати, що на рівні стратегії розвитку України підвищення рівня фінансової грамотності населення слід розглядати як один з найважливіших векторів розвитку держави [3, с. 153]. При цьому важливо зазначити, що складність проблеми підвищення рівня фінансової грамотності і фінансової активності вітчизняних домогосподарств вимагає проведення послідовної державної політики, спрямованої на підвищення фінансової грамотності населення. Переконані, що лише наявність такої політики дозволить забезпечити комплексний підхід до вирішення означеної проблеми і дасть можливість підвищити ефективність відповідних заходів за допомогою координації зусиль органів виконавчої влади, місцевого самоврядування, освітніх установ, громадських і комерційних організацій, що реалізують освітні ініціативи у сфері фінансової грамотності.

Література:

1. Столярова А. А., Г. Э. Шахназарян Анализ мировой практики развития финансового образования и повышения финансовой грамотности населения. Финансы и кредит. 2010. № 34 (418). С. 72-78.

2. Слав'янська Н., Незнамова А. Підвищення фінансової грамотності: комерційний проект чи державна необхідність? Вісник НБУ. 2013. №4. С. 31-35.

3. Шаманська О. Фінансова грамотність як основа оптимізації фінансової поведінки домогосподарств в сучасних умовах. Методологічні проблеми фінансової теорії та практики: збірник наукових праць. –Тернопіль: ТНЕУ, 2014. –С. 151-154.

Бойко Оксана Богданівна

ст. гр. ФУПОзм-21, ТНЕУ

Науковий керівник – к.е.н., доцент Малиняк Б.С.

ПЛАНУВАННЯ ДОХОДІВ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ: ПРАКТИКА ТА ПРОБЛЕМИ

Складання проекту державного бюджету має не ЛИШЕ технічний, але й політичний характер. Адже за її результатами необхідно вирішити два основних завдання. З одного боку, якомога точніше спрогнозувати доходи бюджету, вірно визначити потребу і спланувати витрати, правильно розрахувати показники проекту бюджету, а з іншого – скласти бюджет, який би максимально повно враховував пріоритети та потреби держави і був схвалений суспільством.

Організація діяльності на цій стадії бюджетного процесу є дуже відповідальним завданням. Вдало та з дотриманням встановлених термінів складений бюджет надає змогу забезпечити своєчасне та якісне його виконання, і навпаки, прорахунки, допущені у процесі планування бюджету, справляють значний негативний вплив протягом всіх наступних стадій бюджетного процесу. Тому ще до початку діяльності, пов'язаної безпосередньо зі складанням проекту бюджету на відповідний рік, необхідно виконувати великі обсяги аналітичної роботи, проводити бюджетні слухання та інші заходи щодо залучення до бюджетного процесу широких кіл громадськості [0, с. 23].

Заплановані обсяги доходів Державного бюджету України протягом останніх років стрімко зростали. Так, якщо в 2006 р. обсяг дохідної частини державного бюджету, затверджений Верховною Радою України становив 127,5 млрд. грн., то в 2016 р. він збільшився до 608,0 млрд. грн., таким чином зростання за десять років становило 4,8 рази.

Якість планування доходів значною мірою оцінюється наближеністю показників виконання бюджету до тих, які передбачені в планах. Як видно з рис. 1, рівень виконання доходів загального фонду Державного бюджету України впродовж 2006–2016 рр. значно перевищував рівень виконання доходів спеціального фонду.

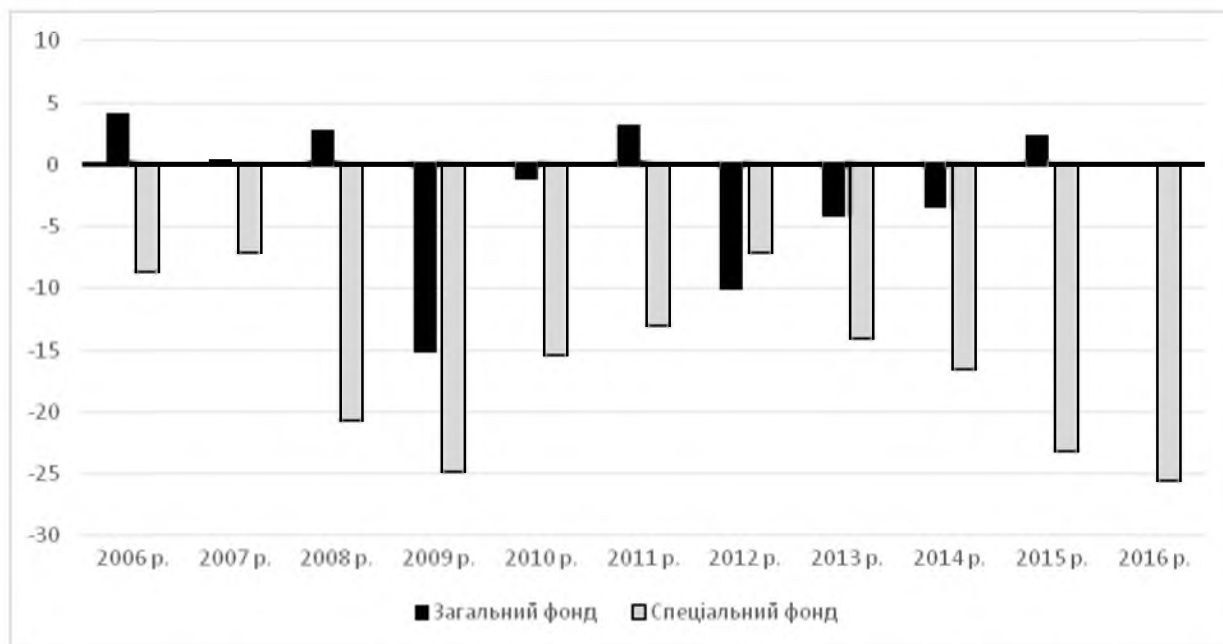

Рис. 1. Рівень виконання загального та спеціального фонду Державного бюджету України у 2006–2016 рр.¹

Входячи з того, що наближеність фактичних показників виконання доходів бюджету свідчить, зокрема, про якість бюджетного планування,

¹ Складено на основі : Звітність про виконання бюджету / [Електронний ресурс] : Режим доступу <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/doccatalog/list?currDir=146477>.

можна підкреслити тенденцію до поліпшення якості планування загального фонду державного бюджету. Так, у 2016 р., рівень виконання становив 99,8%, тобто відхилення фактичних показників від запланованих становило лише 0,2%. У попередньому році відхилення становило 2,4%. Що є одним із найменших показників досліджуваного періоду.

Відхилення фактичних показників виконання доходів спеціального фонду від планових, навпаки, має негативну тенденцію до зростання. У 2016 р. таке відхилення становило 25,6%. Це означає, що кожна четверта гривня із запланованих не була одержана державою. Доволі високий рівень відхилень спостерігався і в попередньому році – 23,1%. Зазначені показники свідчать про наявність гострої проблеми раціонального планування доходів спеціального фонду Державного бюджету України

Література:

1. Управління державними доходами і видатками : навч. посібник [Б. С. Малиняк, В. С. Толуб'як, В. П. Горин, В. В. Письменний] : за ред. Б. С. Малиняка. – Тернопіль: Астон. – 2015. – 154 с.

Бурак Андрій Володимирович

ст. гр. ФУПОзм-21, ТНЕУ

Науковий керівник – к.е.н., доцент Квасниця О.В.

ЕКОНОМІЧНИЙ ЗМІСТ ТА ФУНКЦІЇ ФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ

Державний бюджет є важливим інститутом суспільства, який з'явився на стадії планування фінансово-господарських відносин країни, з початком формування зведеного кошторису доходів і видатків держави на виконання покладених на неї функцій та завдань за відповідний період можна констатувати про появу державного бюджету.

Дослідження сутності формування бюджету в системі фінансово-економічного регулювання є достатньо актуальним питанням сучасності, адже підвищення ефективності використання фінансових ресурсів, що перерозподіляється через бюджетну систему залежить від розуміння сутності зазначеної економічної категорії та основних ендогенних і екзогенних факторів, що визначають її розвиток.

З початком трансформації фінансово-економічних відносин та зміни економічної доктрини країни вперше була розкрита сутність державного бюджету як економічної категорії, та обґрунтовано, що поява бюджету в якості самостійної сфери вартісного розподілу суспільного продукту була об'єктивно зумовлена потребами відтворення і потребами політичної надбудови суспільства, які вимагають централізації частини фінансових ресурсів в руках держави. Зокрема, Г. С. Закревська зазначає, що бюджет